ТЫЗЭКЪОТМЭ – ТЫЛЪЭШ!

Адыгэ макъ

Голос адыга

1923-рэ илъэсым гъэтхапэм къыщегъэжьагъэу къыдэкIы

№ 41 (20804)

2015-рэ илъэс

БЭРЭСКЭШХУ

ГЪЭТХАПЭМ и 13

къыхэтиутыгъэхэр ыкIи нэмыкI къэбархэр тисайт ижъугъотэщтых

WWW.ADYGVOICE.RU

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

Сурэтыр А Гусевым тырихыгъ.

Къоджэ псэупIэм илIыкIохэм аIукIагъ

Адыгэ Республикэм и ЛIышъхьэу ТхьакIущынэ Аслъан Афыпсыпэ къоджэ псэупIэм ипащэу КIакIыхъу Ахьмэд, къуаджэу Пэнэхэс инахьыжъхэм я Совет итхьаматэу Бастэ Мэджыдэ, Афыпсыпэ къоджэ псэупIэм инароднэ депутатхэм ясовет идепутатэу Джарымэ Шырахьмэт ыкIи Афыпсыпэ дэт мэщытым иимамэу Зэрамыку Альджэрые зыхэтыгъэхэ лIыкIо купым тыгъуасэ IукIагъ.

Iофтхьабзэм хэлэжьагъэх АР-м и Премьер-министрэу КъумпIыл Мурат, АР-м и ЛIышъхьэрэ министрэхэм я Кабинетрэ я Администрацие ипащэу Владислав Федоровыр, республикэм лъэпкъ Iофхэмкlэ, Iэкlыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адырягъэ зэпхыныгъэхэмкlэ ыкIи къэбар жъугъэм иамалхэмкIэ и Комитет итхьаматэу Шъхьэлахъо Аскэр.

Афыпсыпэхэр зыгъэгумэкIыхэу къагъэнэфагъэ Iофыгъо шъхьаIэр Шапсыгъэ псыубытыпIэм игъэцэкIэжьын иухыжьын ары. Мыщ къыпэблэгъэ псэупIэхэм псыр аклэмыоным дакIоу, пынджлэжьыным фэгъэзагъэхэм икъу фэдизэу псыр аIэкIэхьаным ипшъэрылъхэр мы псыубытыпIэм егъэцакIэх. Ащ игъэцэкIэжьын аухэу, иIофшIэн зиригъэжьэжьыкIэ пынджыр зыщагъэтIысырэ чIыгум джыри гектар мини 3,5-м ехъу къыхэхъощт. Джащ фэдэу республикэм ыкIи Краснодар краим ярайонхэу мыщ къыпэблагъэу щысхэмкIэ мэхьанэшхо иI дамбэм пхырыкIырэ гъогуми.

КъумпIыл Мурат къызэрэхигъэщыгъэу, мы лъэныкъом къыдилъытэрэ Iофыгъохэр зэшIохыгъэнхэм федеральнэ гупчэм ынаIэ лъэшэу тет. БлэкIыгъэ илъэсым, бжыхьэм Адыгеим щыIагъ ыкIи псыубытыпIэм игъэцэкIэжьын фэгъэзэгъэ къулыкъухэм ыкIи подрядчикхэм ялIыкIохэр зыхэлэжьэгъэхэ зэхэсыгъо ригъэкIокIыгъ УФ-м мэкъу-мэщымкIэ иминистрэ игуадзэу Павел Семеновым. Ащ зэфэхьысыжьэу фэхъугъэхэм адиштэу псэолъэшI IофшIэнхэр нахь псынкIэу агъэцэкIэнхэу ыкIи объектым изэтегъэпсыхьан 2016-рэ илъэсым аухыжьынэу къэзэрэугъоигъэхэм унашъо зэдашIыгъ.

Федеральнэ программэм хэхьэгъэ гидротехническэ псэуалъэм изэтегъэпсыхьан зэкIэмкIи сомэ миллиарди 2,3-рэ тефэнэу агъэнэфагъ. 2007-рэ илъэсым къыщегъэжьагъэу псыубытыпIэм игъэцэкIэжьын сомэ миллиард 1,3-рэ пэIуагъэхьагъ.

Сирием къикIыжьыгъэ тилъэпкъэгъухэм яIофыгъохэм ыгъэгумэкIэу АР-м и ЛIышъхьэ ащи къыкIэупчIагъ. Шъхьэлэхъо Аскэр къызэрэхигъэщыгъэмкIэ, мы IэкIыб къэралым къикIыжьыгъэ адыгэхэм яфэIо-фашIэхэр зэрифэшъуашэу гъэцэкIэгъэнхэм, щыIэныгъэм хэгъэгъозэжьыгъэнхэм япхыгъэ IофшIэныр джыри лъагъэкIуатэ. Непэрэ мафэм ехъулIэу Сирием къикIыжьыгъэ тилъэпкъэгъу нэбгыри 143-рэ Афыпсыпэ къоджэ псэупIэм щэпсэу. МеценатхэмI, япъэкъоцIэгъухэм ыкIи ежь репатриантхэм яшIуагъэкIэ зихэкужъ къэзыгъэзэжьыгъэхэм апае унэ 14 ашIыгъ. Джырэ уахътэм униплI аухыжьынэу щыт, чIыгу Iахьи 5-мэ фундаментыр ащагъэчъыгъ. Ащ нэмыкIэу псэупIищ ащэфыгъ.

УФ-м ихэбзэгъэуцугъэ диштэу къэзыгъэзэжьыгъэхэм зэкIэми ятхылъхэр афагъэхьазырыгъэх. Урысыбзэр зэрашIэрэмкIэ нэбгырэ 51-мэ ушэтынхэр мы мафэхэм акIугъэх. Нахьыбэхэм IофшIэпIэ чIыпIэхэр арагъэгъотыгъэх, Пэнэхэс дэт гурыт еджапIэм кIэлэцIыкIу 16 щеджэ, блэкIыгъэ илъэсым еджапIэр къэзыухыгъэ нэбгыри 5 Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетым иполитехническэ колледж икъутамэу поселкэу Яблоновскэм дэтым чIэхьагъэх.

Афыпсыпэ къоджэ псэупIэм непэ хэхъоныгъэу ышIыхэрэм, зэшIуахын алъэкIыгъэхэм, тапэкIэ пшъэрылъ шъхьаIэу зыфагъэуцужьыхэрэм лIыкIо купым хэтхэр нэужым къытегущыIагъэх.

ПсэупIэхэм ясанитарнэ зытет шапхъэхэм адиштэным анаIэ тырагъэтыныр пшъэрылъ шъхьаIэу зэрэщытыр ТхьакIущынэ Аслъан къыIуагъ. Ащ фэIорышIэщт хэушъхьафыкIыгъэ техники 150-рэ фэдиз мы аужырэ илъэсхэм Адыгеим къызэрищэфыгъэр ыкIи ахэр муниципалитетхэм зэратырагощагъэр ащ къыхигъэщыгъ.

(Тикорр.).

Абхъазым и Президент Адыгеим къэкIощт

Адыгэ Республикэм и ЛIышъхьэу ТхьакIущынэ Аслъан къызэрэригъэблэгъагъэм тетэу Абхъаз Республикэм и Президентэу Рауль Хаджимбэ тхьамафэу къихьэрэм Адыгеим къэкIощт.

2014-рэ илъэсым шышъхьэIум и 24-м Абхъазым и Президент IэнатIэ зыIуагъэхьэгъэ нэуж Рауль Хаджимбэ апэрэу Адыгэ Республикэм и ЛIышъхьэу ТхьакIущынэ Аслъан IукIэщт.

Адыгеимрэ Абхъазымрэ ащыпсэурэ лъэпкъхэм азыфагу ныбджэгъуныгъэ зэфыщытыкIэ зэрилъым имызакъоу, якультури, абзи зэтехьэ, тарихъ кIэн баий яI. Лъэныкъо зэфэшъхьафхэмкIэ язэпхыныгъэ лъыгъэкIотэгъэн фаеу непэ щыIэныгъэм пшъэрылъыкIэхэр къегъэуцух. Ащ епхыгъэу Абхъазым и Президент Адыгеим къызыкIокIэ Адыгэ Республикэмрэ Абхъаз Республикэмрэ тапэкIэ зэрэзэдэлэжьэщтхэм ехьылIэгъэ ЗэзэгъыныгъэмкIэ тхэнхэу, зэIукIэгъу заулэ зэхащэнэу, щыIэныгъэм илъэныкъо зэфэшъхьафхэм афэгъэхьыгъэу зэдэгущыIэнхэу, республикэм исоциальнэ-экономикэ, инвестиционнэ амалхэм нэIуасэ зафашIынэу рахъухьэ.

Урысые Федерацием къэралыгъо политикэу зэрихьэрэм диштэу лъэныкIуитIу зэфыщытыкIэхэр агъэпсыщтых. Шъугу къэтэгъэкIыжьы Урысыемрэ Абхъазымрэ стратегическэ зэдэлэжьэныгъэ зэрэзэдыряIэщтым ехьылIэгъэ Зэзэгъыныгъэу Урысые Федерацием и Президентэу Владимир Путинымрэ Абхъаз Республикэм и Президентэу Рауль Хаджимбэрэ 2014-рэ илъэсым ишэкIогъу мазэ зыкIэтхагъэхэр 2015-рэ илъэсым щылэ мазэм и 23-м Урысые Федерацием и Къэралыгъо Думэ зэриухэсыгъэр. Мы документым зытегъэпсыхьагъэр хэгъэгуитIумэ язэпхыныгъэ зегъэушъомбгъугъэныр, къэралыгъо зэфыщытыкIэхэм афэгъэхьыгъэ правовой шапхъэхэм ахэплъэжьыгъэныр ары.

Бжыхьасэхэм яшIушIэх, пхъэным зыфагъэхьазыры

Адыгеим ихъызмэтшIапIэхэр гъэтхэ губгъо IофшIэнхэм яшъыпкъэу афежьагъэх. Бжыхьасэхэм кIымэфэ мазэхэр дэгъоу рахыгъ.

УплъэкIунхэм къызэрагъэлъэгъуагъэмкIэ, бжыхьэсэ гектар мин 71,4-м изытет дэгъу, гектар мин 20,9-ми уигъэрэзэнэу щыт, гектар мини 4,3-р дэеу къыхагъэщыгъ.

Бжыхьасэхэм лэжьыгъэ дэгъу къызэратыщтым фэшI ом изытет зэрэзэтеуцуагъэм лъыпытэу шапхъэхэм адиштэу ахэм яшIушIэнхэу фежьагъэх. АР-м мэкъумэщымкIэ и Министерствэ къызэрэщытаIуагъэмкIэ, зэкIэмкIи бжыхьэсэ гектар мини 100-м ехъу республикэм щапхъыгъ, ащ щыщэу коцым гектар мин 84,7-рэ, хьэм гектар мин 11,5-рэ рагъэубытыгъ. Гъэтхапэм и 12-м ехъулIэу гектар 80,7-м яшIушIагъэх, чIыгъэшIухэр ахалъхьагъ.

Джащ фэдэу республикэм ихъызмэтшIапIэхэм гъэтхасэхэм япхъын зыфагъэхьазыры. ЗэрагъэнафэрэмкIэ, зэкIэмкIи гъэтхасэхэм гектар мини 117,5-м ехъу арагъэубытыщт. Ащ щыщэу непэрэ мафэм ехъулIэу зэнтхъ гектар 634-рэ апхъыгъах. Бэ темышIэу нэмыкI гъэтхэсэ культурэхэм япхъыни чIыгулэжьхэр фежьэщтых. Непэрэ мафэм агъэфедэщт чылапхъэхэр, чIыгъэшIухэр, гъэстыныпхъэр зэрагъэгъоты.

КъэIогъэн фае, пшъэрылъэу иIэмкIэ гъунэпкъэ гъэнэфагъэ зиIэ обществэу «Архонт ресурс» зыфиIорэм зэзэгъыныгъэ дашIыгъэу Адыгеим иIчыгулэжьхэм ящыкIэгъэщт чIыгъэшIухэр, пестицидхэр, гъэстыныпхъэр къафащэх.

ПIАТIЫКЪО Анет.

Щытхъу тхылъхэр аратыжьыгъэх

Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкІэ и Гупчэ комиссие мы мафэхэм зэхэсыгъо иІагъ. УФ-м хэдзынхэмкІэ и Гупчэ комиссие ипащэу Владимир Чуровыр зыкІэтхэгъэ рэзэныгъэ тхылъхэр зыфагъэшъошагъэхэм ащ щаритыжьыгъэх республикэ комиссием ипащэу Сэмэгу Нурбый.

Ахэм ащыщых УФ-м хэдзынхэмкІэ и Гупчэ комиссие хэдзын компаниехэм язэхэщын ыкІи ярегъэкІокІын зиІахьышІу хэлъхэу АР-м и ЛІышъхьэрэ министрэхэм я Кабинетрэ я Администрацие ипащэ игуадзэу ЛІынэ Мурат, АР-м и ЛІышъхьэрэ министрэхэм я Кабинетрэ я Администрацие иІофыгъохэмкІэ ГъэІорышІапІэм ипащэ игуадзэу, протоколхэмкІэ отделым ипащэу Лафышъэ Руслъан, Тэхъутэмыкъое районым хэдзынхэмкІэ ичІыпІэ комиссиеу N 197-м итхьаматэу Батмэн Сусаннэ.

ИнформатизациемкІэ федеральнэ гупчэу УФ-м хэдзынхэмкІэ и Гупчэ комиссие щызэхащагъэм ищытхъу ыкІи рэзэныгъэ тхылъхэр афагъэшъошагъэх АР-м хэдзынхэмкІэ и Гупчэ комиссие иинформационнэ гупчэ ипащэу Галина Абрамовам, мы гупчэм испециалист-эксперт шъхьаІэхэу Андрыхъое Аскэрбый, Хъуажъ Эллэ, Сергей Ященкэм, нэмыкІхэми.

ГЪОНЭЖЬЫКЪО Сэтэнай.

Сурэтыр Іэшъынэ Аслъан тырихыгъ.

Бзылъфыгъэм идао дыригъэштагъ

Уголовнэ ыкІи граждан ІофхэмкІэ материальнэ зэрарыр къызэкІэгъэкІожьыгъэныр хьыкум практикэм къыделъытэ.

2014-рэ илъэсым цІыфым иунэе мылъку ылъэныкъокІэ бзэджэшІагъэ зэрахьагъэу республикэм ифедеральнэ хьыкумышІхэм зэрарэу къарагъэгъэзэжьыгъэр сомэ 21143505-рэ мэхъу.

ЦІыф пэпчъ ежь иеу мылъку горэ иІ. Ау ар ренэу щынэгончъэу ухъумагъэ хъурэп. Хьыкумхэм нахьыбэрэ зэхафырэ лъэныкъохэм ащыщ мылъкур зэрашІокІодыгъэм епхыгъэ Іофыгъохэр. Сыда ащ къикІырэр? Ямые мылъкум изы Іахь е ар зэрэпсаоу чІанагъэ зыхъукІэ ары. ЦІыфым ышІэзэ нэмыкІ горэм зэрарышхо рихыгъэ зыхъукІэ, хьыкумым уголовнэ пшъэдэкІыжь ригъэхьын ылъэкІыщт.

Мыщ фэдэ зэрар зэрахыгъэм хьыкумым зыфигъэзэн ыкІи материальнэ чІэнагъэу ышІыгъэр къызэкІигъэкІожьын ылъэкІыщт. Ау ащ ыпэкІэ ар зышІагъэм илажьэ гъэунэфыгъэн фае.

— Хэбзэгъэуцугъэу щыІэм диштэу физическэ ыкІи юридическэ лъапсэ зиІэхэм ямылъку зэрар езыхыгъэм а зэкІэри зэхэубытагъэу къыпщыныжьын фае. Зэрар зэрахыгъэм ар къыушыхьатыжьын фае, — еІо АР-м и Апшъэрэ хьыкум граждан ІофхэмкІэ коллегием итхьаматэу В. Ткаченкэм.

Унэе къэгъэгъунэн ІофшІапІэ горэм зэрар къызэрэрихыгъэм къыхэкІыкІэ, тиреспубликэ щыпсэурэ бзылъфыгъэм хьыкумым зыфигъэзагъ. Ащ къызэриІуагъэмкІэ, къэлэпчъэ зэІухыгъэхэмкІэ ар еджапІэм дэхьан гухэль иІагъ. Ау ар къэзыгъэгъунэрэм машинэр ежьагъэр ымылъэгъоу къэлапчъэр зэфишІыгъ. Ащ къыхэкІыкІэ автомобилым фыкъуагъэхэр фэхъугъэх. Зэрарэу рахыгъэр къыфызэкІагъэкІожьынэу бзылъфыгъэм предприятием ипащэхэм зафигъэзагъ, ау ащ зи къикІыгъэп. Экспертизэу ашІыгъэм диштэу автотранспортым игъэцэкІэжьын тефэщт ахъщэр агъэнэфагъ. Ар къыратыжьынэу бзылъфыгъэм хьыкумым зыфигъэзагъ. Хьыкумым иапэрэ уцугъо ащ дырагъэштагъ ыкІи бзылъфыгъэм ахъщэр фызэкІагъэкІожьынэу унашъо ышІыгъ. Хьыкумым иунашъо емызэгъхэу ыпшъэкІэ зигугъу къэтшІыгъэ ІофшІапІэм ипащэхэм дэо тхылъ къатыгъ. Ащ зэритхагъэмкІэ, мы еджэпІэ учреждением бзылъфыгъэр дэхьан фитыгъэп.

АР-м и Апшъэрэ хьыкум граждан ІофхэмкІэ иколлегие мы дэо тхылъым хэплъагъ, ау ащ дырагъэштагъэп, апэрэ унашъоу ашІыгъэр къыгъэнэжьыгъ. Автотехническэ экспертизэм зэфэхьысыжьэу фэхъугъэхэм адиштэу зэрар зэрахыгъэ бзылъфыгъэм имашинэ гъэцэкІэжьын ІофшІэнхэр ришІылІэнхэм пае ащ пэІухьащт ахъщэр лажьэ зиІэм шІокІ имыІэу къыпщыныжьынэу фагъэпытагъ.

Къэзыгъэхьазырыгъэр КІАРЭ Фатим.

«Ислъамыем» тигъэгушхуагъ

Адыгэ лъэпкъым иискусствэ лъагэу дэзыІэтыерэ купэу «Ислъамыем» икъэгъэлъэгъон сыгу хэхьоныгъэу ригъэшІыгъэр къисІотыкІымэ сшІоигъоу лъэпкъ гъэзетэу «Адыгэ макъэм» мы гущыІэужыр къыфэсэгъэхьы.

Мэзаем и 28-м къалэу Краснодар Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо орэдыІо-къэшъокІо купэу «Ислъамыем» концерт къыщитыгъ. Ащ фэдэ къэгъэлъэгъон дахэ сыземыплъыгъэр бэшІагъэ. Сэнаущыгъэ ин зыхэлъ орэдыІохэр, пщынаохэр, шыкІэпщынаохэр, къэшъуакІохэр мы купым хэтых.

Мэкъамэу зэхэсхыгъэхэм сагъэумэхъыгъ, сыгукІэ сагъэбаигъ, сигушъхьэлэжьыгъэ хагъэхъуагъ. Нэбгырэ пэпчъ рэзэныгъэ гущыІэхэр есІомэ сшІоигъу, ансамблэм ихудожественнэ пащэу Нэхэе Аслъан мыщ фэдэ куп дахэу, ІэпэІэсэныгъэ ин зыхэлъыр зэрэзэхищагъэмкІэ Тхьэм егъэпсэу. Концертыр зэрэкІуагъэр къэсымышІэу, лъэпкъ орэд мэкъэмэ дахэхэм джыри нахьыбэрэ сядэІунэу сыфаеу пчыхьэзэхахьэр ыкІэм фэкІуагъ. «Ислъамыем» икъэгъэлъэгъон еплъыгъэхэм тимылъэпкъэгъухэри бэу ахэтыгъэх. ОрэдыІохэм мэкъэ лъэшхэр зэряІэр ахэми къыхагъэщыгъ. Тилъэпкъ икультурэ ибаинығъэ мырэущтэу зыгъэлъэгъорэ артистхэм агъэцэкІэрэ Іофым уасэ фэшІыгъуай. Опсэу, ти «Ислъамый»! Сызэрэадыгэм сырыбгъэгушхуагъ! Джыри тыожэ!

БАТЫШЭ Заур.

Врач.

Краснодар щэпсэу.

Іэхъуи 188-рэ къаІэкІэхьагъ

БзэджашІэхэм пшъэдэкІыжь ягъэхьыгъэнымкІэ федеральнэ къулыкъум и ГъэІорышІапІэу Адыгэ Республикэм щыІэм непэрэ шапхъэхэм адиштэрэ зэштэгъу Іэхъуи 188-рэ хъурэ электроннэ Іэмэ-псымакІэр къызыІэкІигъэхьагъ.

Къулыкъум къызэрэщаІуагъэмкІэ, ыпэкІэ яІэгъэ мыщ фэдэ Іэмэ-псымэхэм ялъытыгъэмэ, мыр нахь пыут ыкІи идэгъугъэкІи нахь цыхьэшІэгъоу щыт. ШэпхъакІэхэм адиштэрэ Іэхъум анахь узэрыгушхонэу хэлъыр кІочІэшхо зиІэ аккумулятор зэрэхэтыр ары. Ащ ишІуагъэкІэ Іэмэ-псымэм Іоф зэришІэщт уахътэу иІэм хэхъуагъ.

Мы Іэхъу лъэпкъым изэхэлъыкІи нэмыкІ шъыпкъэу гъэпсыгъэ. Ащ къыхэкІыкІэ датчикэу пкъыгъом хэтым къэбар нэпцІ къытыщтэп.

«Джырэ уахътэм ехъулІэу уголовнэ-гъэцэкІэкІо инспекцием икъутамэхэр зэкІэ Іэхъум игъэфедэнкІэ мы шІыкІакІэм техьагъэх. Условнэу хьапс зытыралъхьагъэхэм ыкІи зылъыплъэхэрэм, джащ фэдэу зиІоф следствием ылыгъэхэу унэхэм арысхэм апае мы Іэхъухэр агъэфедэх», — къеты бзэджашІэхэм пшъэдэкІыжь ягъэхьыгъэнымкІэ федеральнэ къулыкъум и ГъэІорышІапІэу Адыгэ Республикэм щыІэм ипресс-къулыкъу.

Непэрэ мафэм ехъулІэу зиІоф следствием ылыгъэхэу, унэм исхэу агъэпщынэхэрэм япроцент 90-мэ ыкІи бзэджашІэхэм пшъэдэкІыжь ягъэхьыгъэнымкІэ федеральнэ къулыкъум и ГъэІорышІапІэу Адыгэ Республикэм щыІэм икъутамэхэм яучет хэт нэбгыри 115-мэ альэныкъокІэ мыщ фэдэ электроннэ Іэхъухэр агъэфедэх.

Игъоу сэлъытэ

Сэ сыпенсионер. ЯтІонэрэ дунэе зэошхоу рекІокІыгъэм сыхэлэжьагъ, илъэс тІокІиплІырэ пшІыкІузырэ згъэшІагъэ. Гъэзетэу «Адыгэ макъэм» сызыкІатхэрэр ыкІи сызеджэрэр илъэсибз хъугъэ, «Социалистическэ Адыгей» ыцІэу зыщэтым къыщегъэжьагъ.

Адыгэ гъэзетыр шІу сэлъэгъу, Іофыгъоу къыІэтыхэрэр сыгу рехьых.

Ахэм ащыщ шэмбэтым, гъэтхапэм и 7-м къыдэкІыгъэ я 38-рэ номерым Шъаукъо Аслъангуащэ итхыгъэу «Социальнэ шхапІэхэр тищыкІагъэх» зыфиІоу я 3-рэ нэкІубгъом къырагъэхьагъэр. Ар непэрэ мафэу тызхэтымкІэ игъо шъыпкъэу сэлъытэ. Илъэс тІокІ горэкІэ узэкІэІэбэжьмэ ащ фэдэ шхапІэхэр чылагъохэми станицэхэми адэтыщтыгъэх, ІэшІоу ыкІи пыутэу уащышхэн плъэкІыщтыгъ. Ащ фэдэ шхапІэхэр гъот макІэ зиІэхэмкІэ ІэрыфэгъугъэхкІэ, ахэм ащыщых студентхэри. Сэ сызыщыпсэурэ станицэу Джаджэми ащ фэдэ шхэпІитІу дэтыгъ. Зыр станицэ гупчэм итыгъ, адрэр шъоущыгъушІ заводым дэтыгъ. Мыхэм шхэгъу уахътэм цІыф жъугъэхэр къэкІуалІэщтыгъэх. Ахэм анэмыкІэу, зигъот макІэхэри, гъогу техьагъэу къэуцухэрэри щышхэщтыгъэх.

Джы ащ фэдэхэр щыІэжьхэп. Шъыпкъэ, шхэпІэ зытІущ зэрэстаницэу нэбгырэ мин 13 зыдэсым дэт, ау ахэм ачІахьэу ащышхэхэрэр зиджыбэ ушъагъэхэр арых. А шхапІэхэр зиехэм ашъхьэ ильыр федэ дэгъу Іофым къызэрахагъэкІыщтыр ары нахь, о уиджыбэ зэрэгъуанэр яІофэп.

Гъот макІэ зиІэхэм апкъышъол ищыкІэгъэ гъомылапхъэхэр икъу фэдизэу къызфагъэфедэнхэу амал яІэп, сыда пІомэ зэкІэри лъапІэ: лым, тхъум, щэм, пкІышъхьэ-мышъхьэхэм, нэмыкІэу организмэм ищыкІэгъэ витаминхэр зыхэль гъомылапхъэхэм ауасэхэр нахьыбэ мэхъу зэпыт. Ары нахьыбэу узхэр къызыхэкІыхэрэри, игъонэмысхэу цІыфхэр зыкІалІэхэрэри. Ащ къыхэкІэу социальнэ шхапІэхэр непэрэ мафэм тиІэнхэр игъо шъыпкъэу сэ сэлъэгъу ыкІи нахьыбэмэ къыздырагъэштэнэу сэлъытэ. А Іофыгъор къэралыгъом иІоф шъхьаІэмэ ащыщэу къысшІошІы, ащ мылъкоу пэІуагъэхьащтыри бюджетым къыхагъэкІын альэкІыщт. Сэ сшъхьэкІэ Аслъангуащэ «тхъауегъэпсэу» есэІо а темэр къызэриІэтыгъэмкІэ.

Джащ фэдэу «Адыгэ макъэм» Іоф щызышІэрэ пстэуми псауныгъэ пытэ яІэнэу сафэлъаІо. Іофэу ашІэрэр агъэбагъонэу, яунагъохэм тынчыныгъэ арылъынэу афэсэІо.

ГЪУКІЭЛІ Мухьдин.

Адыгэ Республикэм иціыф гъэшІуагъ, «Адыгеим и Щытхъузехь» зыфиІорэ медалыр къыфагъэшъошагъ.

Прокуратурэм изэфэхьысыжьхэр

Фондым къафызэкIигъэкIожьыщт

Охътэ гъэнэфагъэкIэ Iоф зымышIэхэрэм ыкIи ны хъугъэхэм апае тынхэу IофшIапIэм ипащэ аритын фэягъэр Урысыем социальнэ ухъумэнымкIэ фондым иIэпыIэгъукIэ джы къафызэкIигъэкIожьыщт.

Ащ хэхьэх ыпшъэкIэ зигугъу къэтшIыгъэ лъэныкъом къыхиубытэхэрэм пособиехэр къаратынымкIэ страхователым зызыфагъэзэгъэ уахътэм ехъулIэу ащ иIофшIэн зэпигъэугъэмэ, исчет икъоу ахъщэр имылъмэ е страхователым имылъку зыдэщыIэр мыгъэунэфыгъэмэ.

Ащ фэдэ къызыхэкIырэм, пособиехэм ятынкIэ страховать ашIыгъэ цIыфхэм Урысыем социальнэ ухъумэнымкIэ фондыр IэпыIэгъу афэхъуныр ипшъэрылъ. Страховать ашIыгъэ цIыфхэм ятхылъхэр хьыкумым рахьылIэным пае фондым заявление, дэо тхылъ ыкIи нэмыкI документхэр ыгъэхьазырынхэ фае.

Социальнэ ухъумэнымкIэ фондым ыпкIэ зыхэмылъ IэпыIэгъур аритыным фэгъэхьыгъэ унашъор УФ-м IофшIэнымкIэ ыкIи социальнэ ухъумэнымкIэ и Министерствэ ыгъэнэфагъэу щыт. Мы шыкIэр къызфигъэфедэным фэшI страхователыр зыщатхыгъэ фондым ичIыпIэ къулыкъоу зыхахьэрэм зыфигъэзэн фае.

ЗэхъокIынигъэхэр фашIыгъэх

Федеральнэ законхэу «УФ-м щыпсэурэ цIыфхэм референдумым хэлэжьэнхэ амал яIэным ыкIи ахэм хэдзынхэмкIэ яфитыныгъэхэр ухъумэгъэнхэм фэгъэхьыгъэ лъэныкъо шъхьаIэхэр» ыкIи «УФ-м ичIыпIэ зыгъэIорышIэжьын къулыкъухэм яIофшIэн зэрэзэхащэщт шIыкIэхэр» зыфиIохэрэм зэхъокIыныгъэхэр афашIыгъэх.

ГущыIэм пае, муниципалитетым илIыкIо къулыкъум хэтыщтхэу хадзыгъэхэм мэзищым къыкIоцI зэлъыпытэу зэхэсыгъо зэхамыщагъэу хьыкумым зигъэунэфыкIэ, ар зэхэгъэкIыжьыгъэным фэгъэхьыгъэ унашъор шъолъырым ипащэ хэбзэгъэуцу къулыкъухэм афигъэхьын ылъэкIыщт. ЗэрагъэунэфыгъэмкIэ, зэхагъэкIыжьыгъэ къулыкъум идепутатэу щытыгъэхэм нэужым хэдзынхэм кандидатэу закъыщагъэлъэгъон алъэкIыщтэп.

Псэуалъэхэр ащашIынхэ фитых

УФ-м МэзхэмкIэ икодекс ия 41-рэ статья къызэриIорэмкIэ, мэзхэм зыпкъ игъэуцожьын IофтхьабзэхэрыщызэрахьэхэкIэ зыхъукIэ, чIыпIэ зырызхэм пIэлъэ гъэнэфагъэм тегъэпсыхьэгъэ псэуалъэхэр ащашIынхэ ыкIи ахэр зэтырагъэпсыхьанхэ фитых.

УФ-м ичIыпIэхэм ащыщ мэзхэу ащ фэдэ Iофтхьабзэхэр зыщызэрахьащтхэм цIыфхэм япсауныгъэ зыщагъэпытэщт псэуалъэхэри ащашIынхэ фитых. Ау ащ дакIоу зыщагъэгъупшэ хъущтэп тыкъэзыуцухьэрэ дунаим ыкIи цIыфым ипсауныгъэ зэрар къафэзыхьын зылъэкIыщт амалхэр агъэфедэ зэрэмыхъущтхэр.

Зыгорэм шъолъырым имылъку къыхиубытэрэ псэуалъэу планым къыдимылъытэрэр зыщагъэпсыкIэ, ежь-ежьырэу хэбзэ унашъо щымыIэу ышIыгъэ псэуалъэкIэ ар алъытэ.

Зэрар зэрахыгъэхэм къэралыгъом ынаIэ атетыщт

ЦIыфым ищыIэныгъэ, ипсауныгъэ ыкIи имылъку къагъэгъунэзэ уголовнэ Iофым хэлажьэхэрэр, зэрар зэрахыгъэхэр ыкIи шыхьатхэр къэухъумэгъэнхэр къэралыгъом ипшъэрылъ шъхьаIэхэм ащыщ. Уголовнэ Iофым хэщагъэ хъугъэхэу зэрар зэрахыгъэхэм ыкIи шыхьатхэм ящыIэныгъэ щынэгъончъэу щытынымкIэ ахэр псэупIэкIэ нэмыкI чIыпIэхэм ягъэкощыгъэнхэм фэгъэхьыгъэ унашъоу щыIэм УФ-м и Правительствэ 2015-рэ илъэсым щылэ мазэм и 30-м зэхъокIыныгъэхэр фишIыгъэх.

Ащ къызэрэщиIорэмкIэ, джы къагъэгъунэрэ цIыфыр нэмыкI чIыпIэм щыпсэунэу агъэкощ зыхъукIэ ащ пэIухьащт ахъщэр фызэкIагъэкIожьыщт (зэрэкощырэм ыкIи мылъкоу ыгъэкощырэм тефэрэр) ыкIи федеральнэ бюджетым къыхэхыгъэ мылъку IэпыIэгъур IэкIагъэхьащт.

ПсэупIакIэм зыкощыжьыгъэхэм къыщегъэжьагъэу мылъку IэпыIэгъур аратынэу щыт.

КЪЭБАР КIЭКIХЭР

ТекIоныгъэм иаллее агъэтIысыгъ

Къуаджэу Агуй-Шапсыгъэ щызэхащэгъэгъэ шIыхьафым кIэу аллей щагъэтIысыгъ. Ар зыгу къэкIыгъэр ыкIи Iофым кIэщакIо фэхъугъэр чIыпIэ общественнэ зыгъэIорышIэжьыпIэм ипащэу Шъхьэлэхъо Мэдин. Аллеир ТекIоныгъэшхоу Хэгъэгу зэошхом тидзэхэм къыщыдахыгъэм фэгъэхьыгъ. Ащ ыпэкIи чылэм къекIолIэрэ гъогум ыбгъукIэ къоджэдэсхэм чъыг 15 щагъэтIысыгъагъ. Ахэм джы чъыг зэфэшъхьафхэу 20 къахэхъуагъ.

— Небуг псэупIэм иадминистрацие чъыгэу дгъэтIысыщтхэр къытитыгъэх, — къыIуагъ Мэдин, — Iофым чылэм дэсхэри, депутатхэри къыхэлэжьагъэх.

Район тхьаматэр яхьэкIагъ

ТIопсэ къэлэ администрацием ипащэу Владимир Лыбаневыр Небуг псэупIэм щыIагъ. Зэзщиплъыхьэгъэ чIыпIэхэм ащыщ псэупIэу Тюменскэм дэт я 37-рэ еджапIэу ЦунтIыжь Хьамедэ зипащэр. Къуаджэу Агуй-Шапсыгъэми В. Лыбаневыр къыдэхьагъ, культурэм игупчэу ащ дэтыр зэригъэлъэгъугъ. «Адыгэм иун» зыфиIорэ краеведческэ музееу хэтым зыщиплъыхьагъ ыкIи шIогъэшIэгъоныгъ. «Адыгэм иунэ» спортым ущыпылъын, лъэпкъ нэшанэхэр зыщызэбгъэшIэнхэ, КIымэфэ Олимпиадэм яартист цIыкIухэр зэрэхэлэжьагъэхэм нэIуасэ защыфэпшIын плъэкIыщт. Ахэр зэкIэ ыкIи музеим иэкспозициехэр зылъэгъугъэ В. Лыбаневым зыгъэпсэфакIо къэкIорэ цIыфхэми зэрашIогъэшIэгъонынщтхэр къыIуагъ.

«Аджикэр» Берлин къыщызэIуахыгъ

Абхъазхэм ашIыгъэ пIастэр джы Германиеми щыпшхын плъэкIыщт. Мэзаем и 20-м мыщ абхъаз шхынхэр зыщагъэхьазырырэ рестораныэу «Аджикэр» къыщызэIуахыгъ. Ащ нэбгырэ 70-рэ фэдиз чIэфэщт, кавказ лъэпкъхэр угу къэзыгъэкIырэ пкъыгъохэмкIэ ыкIи сурэтхэмкIэ шхапIэр гъэкIэрэкIагъэ.

Илъэс 30 фэдизрэ Германием щыпсэугъэ бзылъфыгъэу Виолетта Рудат-Авидзба ары ар къызэIузыхыгъэр. Ежьыр ресторатор, пщэрыхьакIу, «Илъэси 100-рэ ущызыгъэIэщт шхыныгъохэр. Абхъаз шхынхэр» зыфиIорэ тхылъыр къыдигъэкIыгъ.

Абхъаз шхынхэр ыгъэхьазырынхэмкIэ ышыпхъухэр, нэмыц ыкIи Италием щыщ бзылъфыгъэхэр къыдэIэпылIэх. «ПIастэр, джэнчыр, дэшхо гъэтэкъуагъэ зэхэлъ шхыныгъохэр, лым ыкIи щэм ахэшIыкIыгъэ шхыныгъэхэр тэгъэхьазырых, — еIо ащ. — Ахэр шхапIэм къычIахьэхэрэм агу рехьых». Къалэм дэс нэмыцхэм анэмыкIэу Италием, Швецием, Данием, Испанием къарыкIыгъэ зыгъэпсэфакIохэри рестораным къэкIох.

НЫБЭ Анзор.

Врач Iазэх, цIыфышIух

Узым сырыгъэзыгъэу, чэщныкъоу «IэпыIэгъу псынкIэм» имашинэкIэ республикэ сымэджэщым сызащэм дунай нэфыр слъэгъужьын Iоу сшIагъэп. ХирургиемкIэ отделением IэпыIэгъу къыщысфэхъугъэх. Операцием дэгъоу кIуагъэ, сиуIагъэхэр мэкIыжьых, сымэджэщым сыкъычIатхыкIыжьыгъах.

КъысэIэзэгъэ врачхэу Гурмиков Бислъан Нуралый ыкъом, нэмыкIхэу отделением Iоф щызышIэхэрэм, ахэм яIэпыIэгъу медсестрахэмрэ медбратхэмрэ бэрэ сягупшысэ, лъэшэу сафэраз, къызэрэсфэщытыгъэхэмрэ къызэрэспылъыгъэхэмрэ сэгъэшIагъо.

Узыр зыхагъэжъукIым уыж мэфищэ операцием сыфагъэхьазырыгъ. Анализхэр сагъэтыгъэх, УЗИ-мкIэ къысэплъыгъэх, сынэгъу изытет ауплъэкIугъ. Врачэу Гурмиков Бислъан мафэм зытIо-зыщэ палатэм къакIощтыгъ, силажьэр ыкIи операцие сызэришIыщтыр къысфиIуатэщтыгъ. Щынагъо гори щымыIэу, операциери дэгъоу кIощтэу ыIозэ, ащ сытыригъэгушIухьагъ. Джащ фэдэу анестезиологми пIэлъэ гъэнэфагъэкIэ сызэрахигъэчъыещтыр, наркозыр зэрэскIэкIыжьыщт шIыкIэр къысфиIотагъэх.

Отделением Iут врачхэр дэгъоу зэгурэIох, зэдеIэжьых ыкIи зэщэгугъыжьых. Сэ палатэм къыздилъыгъэхэм врач зэфэшъхьафхэр къяIэзагъэх, ау типалатэ къихьэхэ пэпчъ «мыр сэ сисымаджэп» амыIоу, къыпкIэрэхьэх, къыпкIэупчIэх. Бжьэшlо Азэмат ГъучIыпсэ ыкъор ежь операцие ышIыгъэ бзылъфыгъэм къыкIэрыкIыжьи «Урэхьата, зыгорэм уегъэгумэкIа?» ыIуи къызысэупчIым згъэшIэгъогъагъэ ыкIи сигопагъ. Адрэхэри джащ фэдэх. Врачхэр ныбжьыкIэхэми, яIоф дэгъоу агъэцакIэ, IэпэIасэх, сымаджэхэм дэгъоу афыщытых.

Зэлъашlэрэ врач Iазэу, отделением ипащэу Болэкъо Махьмуд Сэлымчэрые ыкъом иIофышIэхэм ренэу ынаIэ атет, дэгъоу ыгъэсагъэх, яIэпэIэсэныгъэ зэрэхагъэхъощтым пылъ.

Сэ операцие сызышIыгъэ кIэлэ ныбжьыкIэр дэгъоу къыспылъыгъ, ыбзагъэр зэрэкIыжьырэм лъыплъэщтыгъ, сызгъэгумэкIырэм къыкIэупчIэщтыгъ. Тхьэм псауныгъэ пытэ къырет, игъэхъагъэхэри егъэбагъох. Бислъан иунагъо дэтхэнэу, итетыгъо зиIэтынэу сыфэлъаIо. КъызэрэсфэгумэкIыгъэри, ицIыфыгъи лъэшэу сэгъэлъапIэх.

ЛЫМЭФЭ Аминэт.

Лэшэпсын.

Хъулъфыгъэр агъэмысагъ

Къуаджэу Щынджые щыпсэурэ Джан Аслъан ылъэныкъокIэ къызэIуахыгъэ уголовнэ Iофым Тэхъутэмыкъое район хьыкумыр хэплъагъ. Хъулъфыгъэр зэрэтыгъуагъэмкIэ ыкIи зэтыгъуагъэм зэрар ин зэрэрихыгъэмкIэ ар агъэмысэ.

ХьыкумыIм зэригъэунэфыгъэмкIэ, Джан Аслъан 2014-рэ илъэсым, щылэ мазэм поселкэу Инэм автомобилэу «Пежо 208» зыфиIорэм ишъхьаныгъупчъэ хиути, ащ илъыгъэ лазернэ радарыр ритыгъукIыгъ.

Джан Аслъан апэрэп мыщ фэдэ тыгъон бзэджэшIагъэхэр зэрэзэрихьэрэр. ЦIыфмэ социальнэ щынагъо къафэзыхьэу ар алъытагъ.

КъэралыгъоIгъэмысакIом ышIыгъэ унашъом къыпкъырыкIызэ, Тэхъутэмыкъое район хьыкумым Джан Аслъан мысэу ылъытагъ ыкIи илъэси 5 хьапс ащ тырилъхьагъ.

Шапхъэхэр агъэцэкIэнхэ фае

Гъэтхапэм пэшIорыгъэшъ Iофтхьабзэу «Чистое стекло» зыфиIорэр АР-м хэгъэгу кIоцI IофхэмкIэ и Министерствэ гъогурыкIоныр щынэгъончъэнымкIэ и Къэралыгъо инспекцие игъогу-патруль къулыкъу зэхищагъ.

Iофтхьабзэм пшъэрылъ шъхьаIэу иIэр гъогухэм къатехъухьэрэ хъугъэ-шIагъэхэм япчъагъэ нахь макIэ шIыгъэныр, автомобильхэм ахэлъ апчхэм нэфынэр икъу фэдизэу къапхырэкIымэ уплъэкIугъэныр, шапхъэхэм адимыштэрэ пленкэ шIуцIэкIэ гъэпкIэгъэ автомобильхэр къыхэгъэщыгъэнхэр арых.

Мы илъэсым ищылэ мазэ къыкIоцI гъогурыкIоным ишапхъэхэр гъогогъу 10492-рэ аукъуагъэу агъэунэфыгъ, ахэм ащыщэу 1451-р техническэ регламентым къыдыхэлъытэгъэ лъэныкъоу «О безопасности колесных транспортных средств» зыфиIорэр зэраукъуагъэм епхыгъэх.

Республикэм игъогухэм атет автомобильхэр зезыфэхэрэм ащыщхэм хэбзэгъэуцугъэу щыIэр аукъозэ апчхэр пленкэ шIуцIэкIэ агъапкIэхэу къыхагъэщых. Ахэм гъогум техъухьэрэр тэрэзэу зэрамылъэгъурэм къыхэкIыкIэ, анахьэу пчыхьэм, гъогурыкIоным ишапхъэхэр аукъох, хъугъэ-шIагъэхэм ахэфэнхэм ищынагъуи къэуцу.

Адыгэ Республикэм хэгъэгу кIоцI IофхэмкIэ и Министерствэ гъогурыкIоныр щынэгъончъэнымкIэ и Къэралыгъо инспекцие хэбзэгъэуцугъэм къыдилъытэрэ лъэныкъохэр водительхэм агъэцэкIэнхэу джыри зэ закъыфегъазэ. Техническэ шапхъэм къызэригъэнафэу, рулым кIэрысым игъогу тэрэзэу ылъэгъуным пае машинэм ыпэкIэ щыIэ апчым процент 75-кIэ, ыбгъурэ апчхэм процент 70-кIэ нэфынэр апхырыкIын фае.

ГъогурыкIоныр щынэгъончъэнымкIэ инспекцием игъогу-патруль къулыкъу ибатальон шъхьаф иинспекторэу, полицием икапитанэу Ю. МАНЖУРИНА.

ЛЪЭПКЪ ТЕАТРЭМРЭ ЩЫПЭНЫГЪЭМРЭ

Адыгабзэр егъэжьапIэхэм ялъэпсэшIу

Адыгэ Республикэм и Лъэпкъ театрэу Цэй Ибрахьимэ ыцIэкIэ щытым адыгэ тхыбзэмрэ культурэмрэ я Мафэ ипэгъокIэу зэхищэгъэ Iэнэ хъураер республикэ гъэзетхэм яунэ тыгъуасэ щыкIуагъ. Литературэм и Илъэс Урысыем зэрэщыкIорэм зэхахьэр епхыгъ.

«Лъэпкъ драматургием инеп, инеущ» зыфиIорэ зэхахьэр И. Цэим ыцIэкIэ щыт Лъэпкъ театрэм ихудожественнэ пащэу Шъхьэлэхъо Светланэ зэрищагъ. Ащ ипэублэ гущыIэ зэрэщыхигъэунэфыкIыгъэу, культурэм, шIэныгъэм яIофышIэхэр, тхакIохэр къырагъэблэгъагъэх. Драматургием изытет шъхьэихыгъэу тегущыIэнхэмкIэ амалэу щыIэр дгъэфедэн фаеу Шъхьэлахъом ылъытагъ.

ЗэдэгущыIэгъур лъигъэкIотагъ Адыгэ Республикэм культурэмкIэ и Министерствэ иотдел ипащэу Шэуджэн Бэлэ. Урысыем и Президентэу Владимир Путиным культурэм хэхъоныгъэхэр ышIынхэмкIэ унашъоу ыштагъэхэм къапкъырыкIызэ, драматургием пылъхэм зэзэгъыныгъэхэр адашIынхэ, зэнэкъокъухэр зэхащэнхэ зэралъэкIыщтыр Б. Шэуджэным къыIуагъ.

Пьесэхэр нахьыбэрэ атхыхэу, спектаклэу агъэуцущтыр къызыхэпхыщтыр нахьыбэ зыхъукIэ, театрэм иIофшIэн хэпшIыкIэу лъыкIотэн ылъэкIыщт. Къэралыгъо екIолIакIэу ащ фашIы ашIоигъор зыфэдэщтыр къыхэхыгъуаеу щыта? Культурэм илъэсыбэрэ щылэжьэгъэ ЛIыхъукIэ Андзаур творческэ купэу зэхащагъэм ипащ. Ащ изэфэхьысыжьхэм уагъэгъуазэ. КультурэмкIэ министерствэмрэ театрэмрэ зэгурыIохэу зэрэзэдэлажьэхэрэм мэхьэнэ хэхыгъэу иIэр А. ЛIыхъукIэм къыхигъэщыгъ. Лъэпкъ театрэм драматургиер, адыгабзэр ыIэтынхэмкIэ щыIэныгъэм изэхъокIыныгъэхэр нахьышIоу къыдимылъытэхэ хъущтэп.

Камернэ музыкальнэ театрэу Хьанэхъу Адамэ ыцIэкIэ щытми адыгабзэкIэ нахьыбэрэ спектаклэхэр щагъэуцунхэ фаеу зэхахьэм къыщаIуагъ. Нысхъапэхэм ятеатрэу республикэм и Къэралыгъо филармоние Iоф щызышIэрэм илIыкIоу Нэгъой Зурыет гумэкIыгъоу щыIэхэм ябгъукIуагъэп. КIэлэцIыкIумэ апае спектаклэхэр адыгабзэкIэ къагъэлъэгъонхэр къяхьылъэкIы. ЗэрагъэуцущтшIыкIэм къыщыублагъэу пэрыохъоу яIэр бэ. Ащ феджэгъэ цIыфхэр ящыкIагъэх.

Лъэпкъ театрэм литературэм иIофыгъохэмкIэ иотдел ипащэу Къуижъ Нэфсэт артист дэгъухэр зэрэтиIэхэр къыдилъытэзэ, адыгабзэр театрэм зэрэщагъэфедэрэм, драматургиер зы чIыпIэ ибгъэты зэрэмыхъущтым иеплъыкIэхэр къариIолIагъэх. Дунэе зэхашIэр, гукIэгъур, гукIаер бзэмкIэ IупкIэу къэпIотэн плъэкIыщт. Театрэр ащкIэ кIочIэ лъэш.

Хэта непэ лIыхъужъыр?

Драматургэу Хъунэго Саидэ гупшысэу зэIукIэгъум къыхилъхьагъэр лIэуж пстэуми апкъырыхьан фаеу тэлъытэ. Сценэшхом къытепхьэрэ спектаклэу цIыфхэм ябгъэлъэгъу пшIоигъом «литературнэ герой» зыфаIорэм фэдэ цIыфхэр ищыкIагъэх. Непэрэ уахътэм ащ фэдэ лIыхъужъ иIа? Нэбгырэ заулэмэ къызэраIуагъэу, телевидением ифильмэхэр къызыдэплъытэхэкIэ, полицием икъулыкъушIэхэр арых лIыхъужъхэр. Ау ащ дебгъэштэныр зыкIи мытэрэзэу зылъытагъэхэри къахэкIыгъэх. Псыблэнэ Мурат, Енэмыкъо Мэулид афэдэхэу хэкужъым къэзыгъэзэжьыгъэхэу лъэпкъым фэлажьэхэрэр лIыхъужъхэу плъытэнхэ плъэкIыщтэу журналистэу Тэу Замирэ къыIуагъ.

З. Тэум игупшысэ лъызыгъэкIотагъэмэ Александр Матросовым, Андырхъое Хъусенэ афэдэхэр, мамыр IофшIэным лIыхъужъныгъэ шъыпкъэ къыщызыгъэлъагъохэрэр, спортсменхэр лIыхъужъхэу алъытэх.

ТхакIоу, драматургэу ЛIыхэсэ Мухьдинэ изэгъэпшэнхэр щыIэныгъэм къыщэгущыIэх. Драматург ухъуным пае сыда анахьэу унаIэ зытебгъэтыщтыр? Сыдэущтэу уеджэщта, зыбгъэсэщта? Тхьэм къыуимытыгъэр гъашIэм щыпхырыпщын плъэкIыщта? Артист, шIэныгъэлэжь цIэрыIохэу зэхахьэм хэлажьэрэмэ М. ЛIыхасэр къащытхъугъ.

ШIэныгъэлэжьэу Мамый Руслъан литературабзэу тиIэм уасэ фишIызэ, сценэм ар зэрэщагъэфедэрэм зэгъэпшэнхэр фишIыгъэх. Драматургым зэгъэфагъэу пьесэр ытхыгъэми, артистыр IупкIэу къэмыгущыIэ зыхъукIэ, спектаклэм чIэнагъэхэр ешIых. Адыгабзэм изэгъэшIэн унагъом, кIэлэцIыкIу IыгъыпIэм, еджапIэм къащежьэ. Ащ дакIоу адыгабзэр ныбжьыкIэхэм дэгъоу зэрагъэшIэнымкIэ театрэм мэхьанэу иIэр зэхахьэм къыщаIуагъ.

Спектаклэу «О, си Тхь, къысфэгъэгъу!» зыфиIорэм джырэблагъэ Инэм щеплъыгъэх. КIэлэцIыкIоу адыгабзэр дэгъоу зымышIэрэмэ къэгъэлъэгъоныр икъоу къагурыIуагъэп. Пшысэхэр, комедием ехьылIагъэхэр кIэлэеджакIохэм ящыкIагъэх.

Сыдым тыкъыфэкIощта?

Адыгабзэм ишапхъэхэм, драматургием, Лъэпкъ театрэм инеущ, спектаклэхэр адыгабзэкIэ нахьыбэрэ щагъэуцунхэм къытегущыIагъэх Унэрэкъо Рае, Емыж МулиIэт, Тэу Замирэ, Енэмыкъо Мэулид, Хьакъуй Аслъан, ХьакIэмызэ Сусаннэ, Къэзэнэ Юсыф, Пэрэныкъо Чэтибэ, Шъхьаплъэкъо Къэсэй, Хьакъунэ Заремэ, нэмыкIхэри. Лъэпкъ театрэм илъэс 78-рэ ыныбжь. Спектаклэу щагъэуцугъэр пшIы пчъагъ. Драматургием ылъапсэ пытэ хъугъэ. Цуекъо Юныс къызэриIуагъэу, ныбжьыкIэхэм щысэ зытырахын яI. Илъэс зэфэшъхьафхэм Лъэпкъ театрэм щылэжьагъэхэм афэгъэхьыгъэ тхылъ къыдагъэкIымэ, пIуныгъэм шIогъэ ин къызэрэфихьыщтыр Ю. Цуекъом хигъэунэфыкIыгъ.

Шъхьэлэхъо Светланэрэ Шэуджэн Бэлэрэ язэфэхьысыжьхэм къахэтэгъэщы театрэм фэгъэхьыгъэ Iофыгъоу къащаIэтыгъэхэм яхьылIэгъэ тхыгъэхэр «Адыгэ макъэм» нахьыбэрэ къыщыхэтыутын зэрэфаер.

БАСКЕТБОЛ. АПШЪЭРЭ КУПЭУ «А»-р

УзытекIон фаем текIу

«Динамо-МГТУ» Мыекъуапэ — «Рускон-Мордовия» Саранск — 64:80 (17:29, 20:20, 12:17, 15:14).
Гъэтхапэм и 11-м Мыекъуапэ щызэдешIагъэх.
Зезыщагъэхэр: В. Жак, А. Стрельченко — Ростов-на-Дону, Ю. Назаренко — Краснодар.
«Динамо-МГТУ»: Бажунаишвили — 8, Гапошин — 12, Хмара — 13, Милютин, Коротков — 14, Еремин — 10, Широков — 7.

— Апэрэ такъикъхэм къащыублагъэу «Русконым» хъагъэм Iэгуаор псынкIэу ридзэзэ, «Динамо-МГТУ»-м ыпэ ишъыгъ. ЕшIэгъум лъапсэу фишIыгъэр ыгъэпыти, текIоныгъэм фэкIуагъ. В. Лидяевым очко 18, Д. Загнойкэ 17, А. Комогорцевым 17 якомандэ къыфахьыгъ.

«Динамо-МГТУ»-м иешIэкIо анахь дэгъухэр зэIукIэгъум хэлэжьагъэх, ау яIэпэIэсэныгъэ икъоу къызыфагъэфедэн алъэкIыгъэп. Хъурджанэм ычIэгъ хьакIэхэр зэрэщыбанэхэрэм, ухъумэн Iофыгъохэр зэрэщагъэцакIэрэм щысэ тепхынэу щытыгъ. УзыдешIэрэ командэм амалэу къыуитырэм елъытыгъэр бэ. Ар къызыдэплъытэкIэ, А. Гапошиныр, Н. Ереминыр, И. Коротковыр, И. Хмарэ, А. Широковыр дэеу ешIагъэхэу тIорэп.

Пресс-зэIукIэр

— Пшъэрылъ инхэр мыгъэ зыфэдгъэуцугъагъэхэп. Тиспортсменхэм яIэпэIэсэныгъэ къызэIуахыгъ, гуетыныгъэ ин ахэлъ, — къыIуагъ «Русконым» итренер шъхьаIэу Дмитрий Осиповым. — Финалым тыхэфагъэшъ, апэрэ чIыпIэм тыфэбэнэщт.

— «Русконыр» непэ тэщ нахь лъэш, — къытфеIуатэ «Динамо-МГТУ»-м итренер шъхьаIэу Андрей Синельниковым. — Финалым тыхэхьаным фэшI Чебоксары икомандэ тIогъогогъо тытемыкIо хъущтэп. «Русконым» тиIофхэр къыгъэхьылъагъэх.

«Динамо-МГТУ»-р гъэтхапэм и 14 — 15-м «Чебоксарские Ястребы» зыфиIорэм тIогъогогъо Мыекъуапэ щыIукIэщт.

НэкIубгъор зыгъэхьазырыгъэр ЕМТIЫЛЪ Нурбый.

ЗэхэзыщагъэрыкIи къыдэзыгъэкIырэр:
Адыгэ Республикэм лъэпкъ IофхэмкIэ, IэкIыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адыряIэ зэпхыныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жъугъэм иамалхэмкIэ и Комитет
Адресыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэщыIэр:
385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр, 197.
Телефонхэр:
приемнэр: 52-16-79,
редактор шъхьаIэм иапэрэ гуадзэр: 52-49-44,
редактор гуадзэр-пшъэдэкIыжь зыхьырэ секретарыр: 52-16-77.
E-mail: adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхьатыгъэр:
Урысые Федерацием хэутын IофхэмкIэ, телерадиокъэтынхэмкIэ ыкIи зэлъыIэсыкIэ амалхэмкIэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чIыпIэ гъэIорышIапI, зэраушыхьатыгъэ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр
ОАО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

ЗэкIэмкIи пчъагъэр 4030
Индексхэр 52161 52162
Зак. 509

Хэутыным узщыкIэтхэнэу щыт уахътэр Сыхьатыр 18.00
ЗыщыкIэтхэгъэхэ уахътэр Сыхьатыр 18.00

Редактор шъхьаIэр **Дэрбэ Тимур**

Редактор шъхьаIэм иапэрэ гуадзэр **МэщлIэкъо Саид**

ПшъэдэкIыжь зыхьырэ секретарыр **Гъогъо Зар**